

Шановний Остапе Михайловичу!

Щиро дякуємо що Міністерство запросило нас та організувало засідання із обговорення проекту Закону про озоноруйнівні речовини(ОРР) та фторовані парникові гази(ФПГ) <https://menr.gov.ua/news/31877.html>. за головуванням Вашого заступника пана Миколи Кузьо та за участі як провідних фахівців Міністерства, так і експертів та представників проекту ПРООН в Україні!

Як наслідок констатуємо, що ми побачили розуміння та почули думку керівництва Міністерства та провідних фахівців, а також ще раз мали змогу висловити свої зауваження щодо проекту Закону і почути колег та партнерів, які працюють та задіяні у сфері холодильного бізнесу.

Наприкінці наради, заступник міністра пан Микола Кузьо запропонував нам ще раз надати виважені зауваження щодо проекту Закону, які були б доповненням того, що ми писали у своєму зверненні раніше (на етапі громадського обговорення). На жаль, є такі питання, щодо яких ми не дійшли спільного бачення та згоди у нашій дискусії, також ми не маємо розуміння - які з раніше вказаних нами зауважень прийняті Міністерством до розгляду, а які відхилені і чому. Ми просимо Вас розмістити відповідь на наші зауваження на сайті Міністерства та надати письмові роз'яснення щодо них для того, щоб наші колеги та суспільство мали розуміння яких нам чекати(чи не чекати)) проблем та чи можемо ми їх вирішити спільно, на стадії обговорення проекту Закону.

Існують успішні світові практики, коли гарно виписаний та всебічно доповнений усіма необхідними підзаконними нормативними актами та стандартами Закон, діє ефективно та якісно, виконує своє призначення та дозволяє уникнути як міжнародних санкцій, так і екологічних негативних наслідків, сприяє розвитку та розбудові економіки. І навпаки, не ефективний та не продуманий Закон веде до корупційної діяльності, погіршує інвестиційну привабливість країни та створює проблеми розвитку бізнесу та економіки!

Вважаємо, що наша з Вами та Вашими колегами, міжнародними інституціями плідна праця над спільним питанням допоможе уникнути тих ризиків, про які згадано вище та об'єднає зусилля громадськості, бізнесу та держави задля досягнення нашої спільної мети – сталого розвитку економіки нашої України.

Тепер до справи, щодо доповнень до наших наданих раніше зауважень до проекту Закону та за результатами наради у Міністерстві, які надаємо нижче:

1) Потребує корегування п.8 «Прикінцевих положень Закону» щодо вилучення питання внесення змін до Закону стосовно кримінальної відповідальності, ми проти такого караючого інструменту з боку держави, Тим паче ОРР та ФПГ як газове сполучення є умовно безпечними(відповідно концентрації як газова суміш та окремо як газ) для здоров'я людини, а вплив їх на природу не визначено жодним нормативним документом(інакше вони б мали позначки як отруйні речовини та ми вже мали б обмеження на їх застосування). Стосовно адміністративної відповідальності, нам незрозуміло за якими нормативними актами будуть виносити такі великі та непомірні штрафи. Штрафи, які пропонуються, будуть стимулювати скоріш тенденцію розвитку корупції, а не сприяти виправленню порушень. Наша держава вже мала сумнівний досвід поборів з бізнесу з боку ДАІ, пожежної та санітарної інспекцій радянського зразку.

Просимо врахувати таку нашу особливу думку.

2) Потребує включення у проект Закону до ст.2. п.2 формулювання у такій редакції: «Дія цього Закону поширюється на фізичних осіб, фізичних осіб-підприємців та юридичних осіб, державні органи влади та інші структури, маючі відношення та створюючи нормативні акти, пов'язані з обігом ОРР та ФПГ, які провадять та мають відносини до діяльності, пов'язаної з виробництвом, поводженням з контрольованими речовинами, імпортом, експортом, розміщенням на ринку, використанням контрольованих речовин, або товарів, що їх містять.» інших відповідальних суміжних структур та державних органів влади, які на нашу думку мають бути залучені до реалізації Закону – Міністерство освіти та науки (стосовно розробки та впровадження єдиної навчальної програми для вивчення європейських практик поводження з ОРР та ФПГ і включення її у програми навчання студентів), Міністерство економіки та розвитку (стосовно включення та розробки цільових державних чи регіональних програм по фінансовій підтримці з виведенню ОРР та ФПГ з ринку), Держстандарт (розробка та уточнення нормативів) та інші. У Законі потрібно чітко визначити терміни для виконання цими установами своїх завдань щодо участі у механізмах Закону (про це ми писали у своїх попередніх листах), щоб мати колективну відповідальність за увесь комплекс заходів.

3) Також просимо Законом у його додатках та прикінцевому положенні передбачити більш реальні та конкретні щодо кожної статті перехідні етапи та терміни, протягом яких всі сторони, залучені у виконанні Закону будуть зобов'язані виконати вимоги його статей.

Деякі європейські країни дійшли до теперішнього рівня виконання Монреальського протоколу протягом 10-15 років. А для цього перш за все потрібна всебічна детальна інвентаризація об'єктів і галузей, та складання переліку потенційних операторів ринку та використовуючих ОРР та ФПГ підприємств. Це теж звісно потребує часу на виконання та призначення відповідальних осіб, але така інформація допоможе нам усім прийняти виважені рішення щодо термінів виконання Закону, мати розуміння обсягу фінансових витрат на реалізацію положень Закону як з боку держави, так і з боку фахового бізнесу (що може допомогти оцінити фінансові ризики та відшукати варіанти спільної мотивованої роботи держава-бізнес-споживач).

4) Аналіз вирішення питання застосування тари (стосується ст.6, п.6. проекту Закону) для збереження та транспортування ОРР та ФПГ в країнах ЕС показав, що треба врахувати ряд негативних наслідків відмови від одноразових балонів, а саме:

- задля виконання сервісних послуг потрібно буде встановлення станцій розливу у багаторазові балони, придбання яких коштуватиме великих капіталовкладень з боку бізнесу чи держави.
- матиме місце великий відсоток втрат при розливі холодагентів (близько 9,5%).
- матимуть місце збільшення логістичних витрат наших компаній при доставці тари більшого вмісту та її збереженні та інші негативні моменти...

Все це приведе до неупередженого зростання цін на холодагенти, що потім відгукнеться на промислових користувачах систем холоду і згодом на споживачах – громадянах України.

Одним із зауважень з боку громадськості було те, що квоти на розподіл та придбання на аукціоні ОРР та ФПГ (ст.6 п.4 проекту Закону) технічно розподіляються у кінці поточного року, а не на його початку. Це негативно впливає на вартість ОРР та ФПГ на ринку і сприяє тіньовим схемам. Просимо долучити до ст.6 п.4 термін надання квот Міністерством – 3 місяці з початку року. Також, пропонуємо щоб питання заборони одноразових балонів не застосовувалось при використанні холодагентів із дозволеного переліку. Узагальнений висновок: заборона одноразових контейнерів згідно Проекту без попереднього аналізу наслідків може стати великою перепорою ведення холодильного бізнесу, призведе до підвищення ціна на холодагенти в рази, крім того - збільшить неконтрольовані викиди в атмосферу.

5) Потрібно чітко визначити увесь етап проходження ОРР та ФПГ у технології їх використання до самого останнього пункту завершення циклу обігу речовин – створення системи збору, переробки, очищення та утилізації ОРР та ФПГ. Бажано, щоб це було створено при підтримці держави або міжнародних інституцій та діяло так, щоб не давало змоги виникати корупційній діяльності та не несло негативний вплив на ринок холодозабезпечення об'єктів економіки нашої держави.

6) Потрібно вивчити аналогічні Закони країн близького та далекого зарубіжжя, провести роботу по офіційному перекладу нормативних актів ЄС для розуміння їх зв'язку з Законами та зробити порівняльні таблиці, прописати можливості місцевих громад у сфері екологічного контролю (як це діє у передових країнах Європи) та залучити найкращі рішення з урахуванням українських реалій та непристосованого законодавства. Краще витратити деякий час на деталізовану підготовку, чим потім мати непрацюючий Закон та його наслідки, які негативно вдарять по репутації нашої країни у екологічному світовому суспільстві.

Ми розуміємо, що процес ліквідації ОРР та ФПГ невідворотній і ми також бажаємо, щоб наші нащадки жили на чистій планеті та дихали чистим повітрям. І це спільна праця заради досягнення однієї мети усього світового суспільства у цивілізований спосіб – Монреальський протокол та заходи для його виконання. Але це потрібно робити якісно, ефективно, безпечно, захистивши насамперед усе економічні інтереси держави Україна.

Можливо, як пропонують наші колеги, нам з Вами потрібно розробити спільний стратегічний план дій, який допоможе урахувати усі можливі наслідки та матиме чіткі часові терміни виконання своїх заходів, прийнятні для усіх сторін на яких матиме вплив даний Закон. Для цього маємо пропозицію створити робочу групу з метою розробки такого плану дій і сісти за круглий стіл перемов та консультацій.

Ще раз висловлюємо Вам подяку за увагу до нашої думки та надіємось на плідну співпрацю,

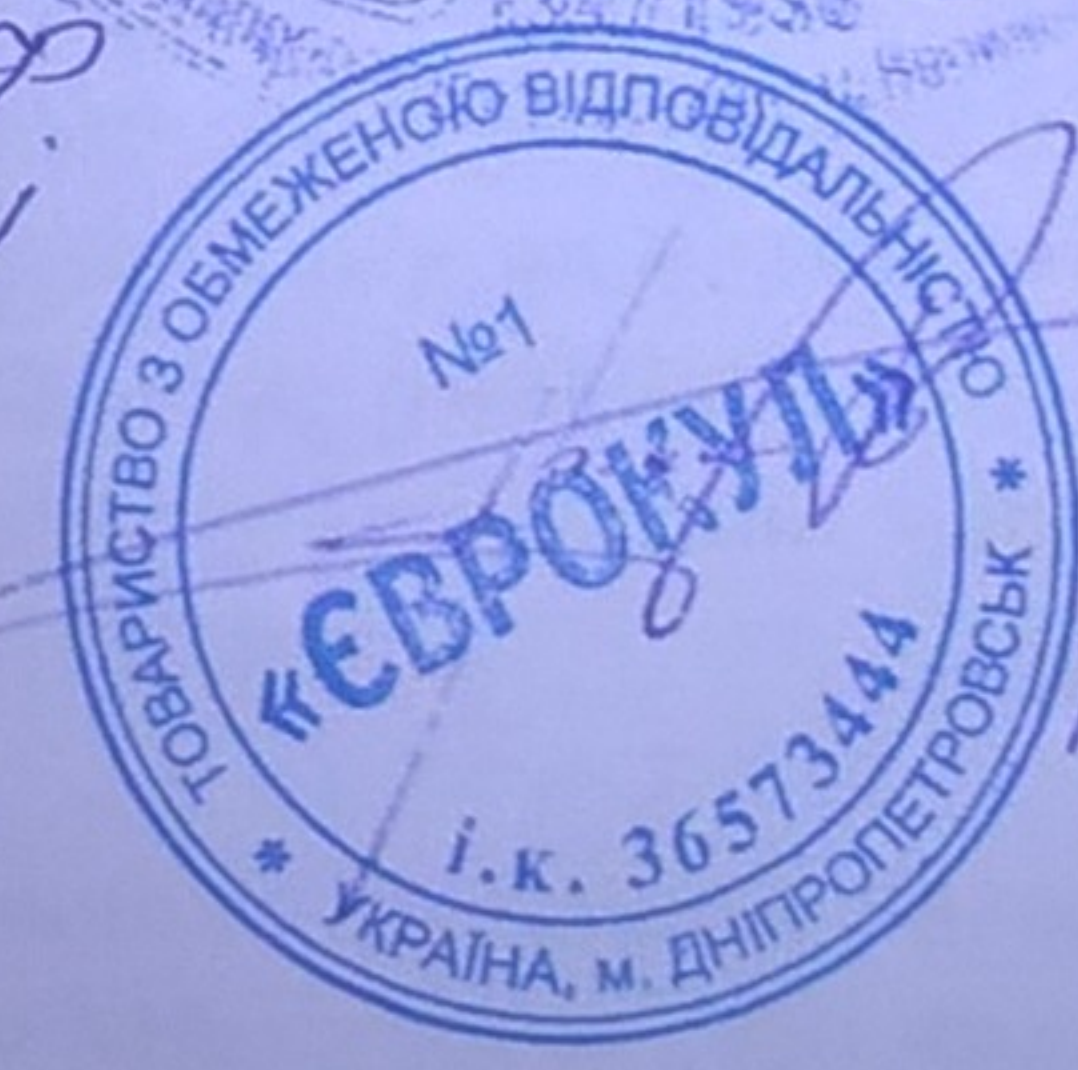
З повагою, представники громадських організацій, керівники та засновники компанії:

*Возний В.Ф.
президент ВГО СКУ*

Ген. директор ТОВ "Астра"

*Гринько В.С.
Ген. директор ТОВ "Єврокульт"*

